

**Сіроченко Т.В.**, студентка

Національний авіаційний університет, м. Київ

Науковий керівник – к.ю.н. Ланцедова Ю.О.

## **МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МІКРООБ'ЄКТОЛОГІЧНИХ ВІДОМОСТЕЙ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ДТП**

За даними статистики аварійності в Україні за 2017 рік (період з 1.01.2017 по 28.02.2017 р.) загалом становить 23614 випадків. З них з тяжкими наслідками – 407 випадків. При чому більша половина ДТП, скоєні з вини водіїв [1]. Ця ситуація змушує приділяти більшу увагу розслідуванню злочинів, котрі стаються внаслідок порушення Правил дорожнього руху і тягнуть за собою тяжкі наслідки у вигляді стерті або спричинення тяжких чи середньої тяжкості тілесних ушкоджень.

Попри здається простоту і однотипність механізму, і обставин ДТП, встановити їхню справжню причину буває нелегко. Пояснюється це тим, що часто вони є результатом одночасно дії кількох причин ( таких як порушень, допущених водієм, пішоходом і пасажиром; особами, відповідальними за технічний стан і експлуатацію транспортних засобів, і водієм та інших). Тому необхідно виявляти й оцінювати можливий зв'язок даних причин.

З'ясувати значимі обставини дорожньо-транспортної пригоди допомагає знання його механізму. Механізм ДТП і обстановка його вчинення є ключовими елементами аналізованих злочинів. Безсумнівно, що у механізм скоєння цього злочину впливає дуже багато елементів системи «водій – автомобіль – дорога – довкілля». Механізм – це система тимчасових, динамічних та інших зв'язків окремих етапів, обставин і внутрішніх чинників, які формують сліди на взаємодіючих об'єктах на усіх стадіях розвитку ДТП. Знання цього механізму дозволяє визначити значимі ознаки, які надалі сприятимуть встановленню об'єктивної істини у справі.

Одна справа, коли дослідження взаємодії елементів ДТП відбувається негайно після скоєння. Більше проблем виникає коли на обстановку місця події вже відбувся вплив інших факторів, таких як вплив навколишнього середовища, механічний вплив, а також час який минув. Все це сприяє знищенню слідів на місці події, котрі можуть мати важливе значення при встановленні істини у справі. Ще одним, не менш важливим моментом є наявність на місці вчинення ДТП мікрооб'єктів, тобто матеріальних утворень дуже малої маси, що несуть інформацію про злочинну подію, для виявлення, вилучення і дослідження яких потрібні спеціальні технічні засоби і методики. Мікрооб'єктами можуть бути як мініатюрні самостійні частини, так і мікронакладення в звичайних слідах.

У сучасних умовах при розслідуванні злочинів велика увага приділяється різноманітним мікрооб'єктами. Практика показує, що виявлені і піддані надалі всебічним дослідженням мікрочастинки речовин і матеріалів нерідко є джерелами інформації про істотні обставини розслідуваної події, допомагають розкрити злочин і викрити винних. Злочинець взаємодіє з об'єктами на місці події, в результаті чого на об'єкти обстановки місця події можуть бути перенесені мікрочастинки від суб'єкта злочину. Виявлені мікрочастинки в даному випадку допомагають встановити такі обставини, як перебування потерпілого на місці події, факт скоєння маніпуляцій з приховування злочину. Для успішного застосування даних отриманих за допомогою мікрооб'єктологічного дослідження, зокрема на місці скоєння ДТП необхідно приділяти особливу увагу таким об'єктам, як зламані перешкоди, забруднення, грубі поверхні, їх виступаючі частини. У слідах взуття та під нігтями підозрюваного можуть бути виявлені частки ґрунту (забруднень), пилок рослин і т.д. Необхідно враховувати, що мікрочастинки, як правило, неміцно пов'язані з поверхнею предмета-носія, а тому їх легко можна понести на руках, одязі, взутті. Ефективний пошук мікрооб'єктів неможливий без відповідних технічних засобів. Застосування

Факт і механізм контактної взаємодії транспортних засобів між собою, з людьми і перешкодами, на які скоєно наїзд, може бути встановлений за наявністю природи механізму утворення і локалізації тих чи інших мікрооб'єктів на

транспорті, тілі, одязі та взутті потерпілого і різних перешкод. Нерідко після наїзду на людину транспорт контактує з іншими перешкодами, в результаті чого відбувається взаємообмін мікрооб'єктами. Це побічно може свідчити і про скоєний наїзд на людину. У своєму монографічному дослідженні Кириченко О.А. визначає, що мікрівідображення впливу тертя коліс транспорту чи ґрунту на тіло потерпілого, шкіряні, гумові та інші подібні деталі його одягу, а так само перебували з ним предмети вкажуть на напрямок руху транспорту при переїзді жертви колесами і на те, з гальмуванням коліс або без такого був здійснений переїзд жертви [2, с.556]. За мікрооб'єктами, що вказують на конструктивні особливості і розмірні характеристики деталей транспортних засобів, іноді дається провести реконструкцію таких деталей. Дослідження і характеру поверхні мікрочастинок може надати допомогу у встановленні факту перефарбовування транспорту з моменту події і до затримання транспортного засобу. Всі ці результати досліджень значною мірою сприяють розкриттю злочинів пов'язаних з розслідуванням ДТП. Лише комплексне застосування усіх заходів необхідних для з'ясування обставин справи дає змогу визначити істинну по справі, що в подальшому надає можливість у своєчасному виявленню та попередженню даного виду злочинів.

#### Література:

1. Управління безпеки дорожнього руху. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sai.gov.ua/ua/static/21.htm>
2. Кириченко А.А. Основы судебной микрообъектологии: Монография / А.А. Кириченко. – Харьков: Основа, 1998 г. –1220 с.